

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет Педагогічної освіти та соціальної роботи

Кафедра Загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС

освітнього компонента професійної підготовки

ПЕДАГОГІКА

Підготовки бакалавра

**Предметної спеціальності А4.09 Середня освіта (Інформатика)
освітньо-професійної програми Середня освіта. Інформатика**

Силабус освітнього компонента «Педагогіка» підготовки бакалавра, галузі знань А Освіта, предметної спеціальності Середня освіта (Інформатика), за освітньою програмою «Середня освіта. Інформатика»

Розробник: Бартків Оксана Степанівна, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук.

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми Світлана ЯЦЮК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Протокол № 1 від 29.08. 2025 р.

Завідувач кафедри

проф. Семенов О.С.

Бартків О.С., 2025 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	А Освіта А4.09 Середня освіта (Інформатика) Середня освіта. Інформатика бакалавр	Цикл професійної підготовки
Кількість годин / кредитів _180_ / _6_		Рік навчання 2
		Семестри -3-4-ий
		Лекції 40 год.
		Практичні (семінарські) 46год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота 84__год.
		Консультації__10__год.
		Форма контролю: залік (3 семестр); екзамен (4 семестр)
Мова навчання		українська

За змістовими модулями:
Модуль I «Дидактика і сучасні педагогічні технології в освітньому процесі закладів освіти»

Таблиця 1.2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань А Освіта Спеціальність А. 4 Середня освіта. Інформатика предметна спеціальність А4.09 Середня освіта (Інформатика) ОПП Середня освіта. Інформатика Бакалавр	Цикл професійної підготовки
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 22 год.
ІНДЗ: є		Практичні 20 год.
		Самостійна робота 42 год.
		Консультації 6 год.
	Форма контролю залік	

Модуль II. Теорія і методика виховної роботи

Таблиця 1.3

Найменуванняпоказників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань <i>А Освіта</i>	Цикл професійної підготовки
Кількість годин/кредитів 90/3	Спеціальність <i>А. 4 Середня освіта. Інформатика</i> предметна спеціальність <i>А4.09 Середня освіта (Інформатика) ОПП Середня освіта. Інформатика</i> <i>Бакалавр</i>	Рік навчання 2
		Семестр 4
		Лекції 18 год.
		Практичні 26 год.
		Самостійна робота 42 год.
ІНДЗ: є		Консультації 4 год.
		Форма контролю <i>екзамен</i>

Анотація курсу. Силабус нормативного освітнього компонента (далі ОК) «Педагогіка» складено відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта. Інформатика. Викладання ОК спрямоване на набуття здобувачами освіти ґрунтовних компетенцій проєктування процесу викладання інформатики в закладах загальної середньої спеціалізованої та позашкільної освіти та методики роботи класного керівника з учнівським колективом.

Пререквізити. Базові знання з ОК «Вступ до фаху», «Психологія», «Інклюзивна освіта», «Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу».

Постреквізити. «Психолого-педагогічна практика», «Методика навчання інформатики», «Педагогічна практика».

Мета та завдання ОК полягають у формуванні в майбутніх учителів інформатики інтегральної та системи загальних і фахових компетентностей планування, організації та

проведення навчальних занять, виховних справ, виховання та розвитку особистості в закладах загальної середньої, спеціалізованої та позашкільної освіти з визначенням їх діагностичної мети, завдань, змісту, форм, методів та упровадженням сучасних технологій, методики виховної роботи в освітній процес тощо.

Освітній компонент «Педагогіка розкриває основні вимоги до організації навчального процесу в закладах загальної середньої освіти, спеціалізованої та позашкільної освіти як цілісного й системного процесу, його структуру, мету і завдання, закономірності, зміст, методи, сучасні педагогічні технології, форми, засоби, умови формування компетентного учителя за спеціальністю А4 Середня освіта. Інформатика, відповідно до ОПП підготовки фахівця, затвердженої Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Застосовуючи в майбутній професійній діяльності сучасні підходи до організації процесів навчання й виховання майбутні вчителі інформатики зможуть суттєво вплинути на створення в закладах загальної середньої освіти та закладах позашкільної освіти сприятливого освітнього середовища, на розвиток, навчання й виховання школярів середнього та старшого шкільного віку в процесі викладання інформатики та в позакласній роботі та сприяти актуалізації їхніх внутрішніх резервів для повноцінної творчої самореалізації в усіх сферах життєдіяльності.

Викладання освітнього компонента передбачає поєднання інтерактивних і традиційних форм навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються платформа дистанційного навчання MOODLE, ZOOM, спеціальні інформаційні технології, такі як відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування тощо.

ОК «Педагогіка» спрямований на формування **інтегральної** та таких **загальних та спеціальних (фахових) компетентностей**:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі загальної середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства.

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності на основі етичних принципів, толерантності, до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня. \

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і полікультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ФК1. Здатність застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

ФК3. Здатність виявляти й окреслювати мету та завдання педагогічної діяльності, здійснювати проєктування процесів навчання й виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методи й технології навчання, виховання й розвитку учнів.

ФК4. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові та предметні компетентності, реалізовувати наскрізні змістові лінії засобами навчального предмета та інтегрованого навчання, розвивати критичне мислення.

ФК5. Здатність здійснювати контроль і об'єктивне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання, навчати учнів оцінюванню та самооцінюванню.

ФК6. Здатність до формування колективу учнів, навичок командної роботи; знаходження ефективних шляхів мотивації учнів до саморозвитку; спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПК1. Здатність використовувати знання наукових фактів, концепцій, теорій, принципів і методів сучасної інформатики у практиці навчання інформатики.

ПК7. Здатність добирати та використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та в позакласній роботі, аналізувати й оцінювати доцільність й ефективність їх застосування.

Опанування змісту освітнього компоненту дозволяє отримати наступні результати навчання:

РН1. *Відтворювати* основні концепції та принципи педагогіки і психології; *враховувати* в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН4. *Добирати та застосовувати* сучасні освітні технології та Методики для формування ключових і предметних компетентностей учнів; критично *оцінювати* результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. *Добирати* доцільні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізувати* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначати* ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН6. *Проектувати* психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технологій здоров'язбереження під час освітнього процесу, способів запобігання та протидії негативним впливам на особистість, *налагоджувати* ефективну співпрацю з учнями та батьками (особами, які виконують їхні функції).

РН10. *Демонструвати* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності

РН12. *Аналізувати* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснювати* самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

РН13. *Демонструвати* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, *обґрунтовувати* необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН1. *Визначати* структуру предметної галузі інформатики, її місце в системі наук, *визначати* перспективи розвитку інформатики та інформаційних технологій, їхнє суспільне значення.

ПРН13. *Передбачати* та *оцінювати* результати власної діяльності, *аналізувати* перспективний педагогічний досвід з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладів загальної середньої освіти.

Soft skills:

– комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;

– аналітичне та критичне мислення – вміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;

– когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати нові виклики, проблеми;

– емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні і розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;

– креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, уміння вільно мислити;

– уміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;

– лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

Структура освітнього компонента

Освітній компонент «Педагогіка» містить чотири змістові модулі, з яких перші два вивчаються у 3 семестрі і формою підсумкового контролю є залік. Другі два змістові модулі вивчаються у 4 семестрі і формою підсумкового контролю є іспит.

Назви змістових модулів і тем	Усьо го (год.)	Лек. (год.)	Прак т. (год.)	Конс. (год.)	Сам. роб. (год.)	*Форма контрол ю / Бали
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки						
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки як науки. Генеза становлення педагогіки як науки. Внесок педагогів-класиків у розвиток педагогіки як науки. Основні педагогічні категорії. Галузі педагогіки та зв'язок педагогіки з іншими науками. Завдання педагогіки відповідно до вимог Закону України «Про освіту», Концепції Нової української школи і ін. Поняття методів науково-педагогічних досліджень, їх характеристика. Об'єкт і предмет науково-педагогічного дослідження. Програма дослідження, вимоги до її проєктування.	10	2	2		6	УО, ДС, РМГ, ТЗ / 56.

Тема 2. Сучасні педагогічні технології в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти. Поняття технологій, педагогічних технологій, їх класифікація. Вимоги до використання педагогічних технологій в освітньому процесі. ІНТ, цифрові технології в освітньому процесі закладу загальної середньої, спеціалізованої та позашкільної освіти.	8	-	2	2	4	ДБ, РМГ / 5 б.
Тема 3. Розвиток, виховання і формування особистості. Поняття про особистість. Фактори розвитку особистості і їх вплив на формування особистості. Сучасні теорії розвитку особистості. Технологія розвитку критичного мислення, її використання в процесі викладання інформатики. Особливості врахування в процесі викладання цих інтегрованих курсів особливостей дітей з різними освітніми потребами. Формування в учнів я-ідентичності та позитивної мотивації до навчання.	8	2	2		4	Усне РМГ, ДС / 5б.
Разом за змістовим модулем 1	26	4	6	2	14	15
Змістовий модуль 2. Проектування процесу вивчення інформатики в закладах загальної середньої, спеціалізованої та позашкільної освіти (дидактика).						
Тема. 4. Предмет і завдання дидактики. Технологія проектування процесу навчання. Структурні компоненти процесу навчання. Основні функції навчання. Вимоги до діагностичності мети навчання. Основні етапи засвоєння знань учнями. Урахування особливостей дітей з різними освітніми потребами в процесі навчання математики.	8	2	2		4	ІР, ТЗ / 5 б.
Тема 5. Поняття про закономірності та принципи процесу навчання. Загальне поняття про закономірності та принципи навчання, їх врахування у процесі навчання математики. Правила навчання, їх зв'язок із принципами навчання. Принципи навчання в народній дидактиці. Урахування особливостей інклюзивного навчання на уроках інформатики.	10	2	2		6	ДБ, РМГ, Т / 5б.

Тема 6. Зміст освіти і навчання. Технологія відбору та структурування змісту освіти. Загальне поняття про зміст освіти як дидактичну категорію. Концепція Нової української школи, Державний стандарт середньої освіти про модифікацію змісту навчання школярів відповідно до програмових результатів навчання. <i>Документи</i>, в яких відображається зміст освіти: типова освітня програма закладу загальної середньої освіти, типові освітні програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II та III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, навчальні плани, навчальні програми, модельні навчальні програми, підручники, посібники. Добір дидактичного матеріалу до уроків математики.	10	2	2		6	ДС, Т / 5 б.
Тема 7. Методи навчання, їх використання на уроках інформатики. Методи та прийоми навчання. Методи та прийоми (технології) інтерактивного навчання. <i>Технології кооперативного навчання</i> (Змінювані трійки. Акваріум. Два – чотири всі разом. Ланцюжок. Діалог. Коло ідей. Синтез думок. Спільний проєкт. Пошук інформації.). <i>Технології колективно-групового навчання</i> (Навчаючи – учусь. Мікрофон. Незакінчені речення. Ажурна пилка. Кейс метод. Метод модерації. Дерево рішень). <i>Технології ситуативного моделювання</i> (Симуляції. Спрощене судове слухання (суд prose), дидактичні ігри. <i>Технології опрацювання дискусійних питань</i> (Займи позицію. Зміни позицію. Метод Прес. Дискусія. «Дискусія з відкритим кінцем». «Дискусія з закритим кінцем». Техніка акваріума. Мозковий штурм. Човниковий метод. Дискусія в стилі ток-шоу. Оцінювальна дискусія. Дебати. Дискусійні гойдалки. Карусель.). Хмарні технології навчання, мобільне навчання, QR-коди, STEM, сторітеллінг, кроссенс, «Фішбоун» як новітні методи навчання на уроках інформатики у Новій українській школі. Технологія відбору методів навчання. Урахування особливостей дітей з особливими освітніми потребами у процесі відбору інтерактивних методів навчання.	14	4	2	2	6	РМГ, ДБ/ 5 б.

Тема 8. Сучасні форми організації навчального процесу в закладі загальної середньої, позашкільної освіти. Поняття форм організації навчання, їх класифікація. Характеристика традиційних форм організації навчання в школі. Квест, гра, конференція, семінар, майстер-клас, тренінг як сучасні форми організації навчання. Урок як основна форма навчання в школі, вимоги до уроків. Основні підходи до класифікації типів уроків. Індивідуальні, групові та колективні форми дослідницько-пізнавальної діяльності учнів на заняттях. Навчальні гуртки та проблемні творчі об'єднання школярів з інформатики. Урахування специфіки проведення різних форм організації навчання інформатики в умовах інклюзивного навчання.	10	4	2		4	ІР, РМГ, ДБ 5 б.
Тема 9. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів загальної середньої, спеціалізованої та позашкільної освіти. Контроль та оцінка навчальних досягнень школярів. Суть і види контролю. Функції контролю. Методи контролю. Форми контролю. Вимоги до контролю і оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової освіти. Технологія тестового та формувального оцінювання. Технологія «Портфоліо» в оцінюванні досягнень вивчення інформатики здобувачами освіти. Формування навичок самоконтролю і самооцінювання в школярів, рефлексії щодо здобутих компетенцій	14	4	4	2	4	ІР, РМГ, ДС/ По 5 б
Разом за змістовим модулем 2	64	18	14	4	28	35
Усього за 1 і 2 змістовими модулями	90	22	20	6	42	50
Види підсумкових робіт у 3 семестрі						
Поточний контроль						50
Активна участь у лекційних заняттях у 3 сем. по 3 б						УО / 33
ІНДЗ 1						17 б
Змістовий модуль 3. Теоретико-методичні основи методики виховної роботи в закладах загальної середньої, спеціалізованої та позашкільної освіти.						
Тема 10. Сутність процесу виховання, виховної роботи та методики виховної роботи. Методика виховної роботи, її сутність та завдання. Мета виховання в сучасній школі. Діагностичність постановки мети виховної роботи. Закономірності та принципи виховної роботи. Класний керівник, його функції та посадові обов'язки, плани виховної роботи класного керівника. Урахування у виховній роботі класного керівника особливостей дітей з особливими освітніми потребами.	10	2	4		4	ДС, РМГ, ДБ / По 5 б.

Тема 11. Технології виховного процесу в сучасному закладі освіти (технологія морального, естетичного, правового, трудового, екологічного, економічного, фізичного, статевого, патріотичного виховання). Формування ціннісних ставлень у школярів до себе, інших людей, культури, природи, мистецтва і ін. Методика реалізації технологій методики національно-патріотичного виховання в закладах загальної середньої освіти. Методика профілактики булінгу. Діяльність класного керівника з формування здоров'я збережувальної поведінки учнів.	12	2	4	2	4	ТР, ДС / по 5 б.
Тема 12. Методика реалізації методів виховання в сучасній школі. Поняття методів виховання та прийомів виховання. Класифікація методів виховання. Характеристика груп методів виховання. Критерії відбору методів виховання. Методика реалізації класним керівником методів виховання у виховній роботі з учнівським колективом. Вимоги до відбору методів виховання до дітей з особливими освітніми потребами.	16	4	4	2	6	ДБ, ТЗ/ по 5 б
Тема 13. Методика проведення сучасних форм виховної роботи. Класифікація і характеристика форм виховної роботи. Позашкільні та позакласні форми виховної роботи Методика проведення основних форм виховної роботи зі школярами. Урахування специфіки проведення різних форм виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.	14	2	4		8	РМГ, ТЗ, Т / по 5 б
Тема 14. Особистість і колектив. Система роботи класного керівника з колективом. Стадії розвитку учнівського колективу. Колективні творчі справи. Шляхи згуртування учнівського колективу. Формування різних видів сумісної (групової, командної) творчої діяльності учнів. Методика роботи класного керівника з колективом. Командна робота класного керівника з іншими фахівцями у вихованні дитини з особливими освітніми потребами	14	2	4		8	ДС, Т /по 5б
Разом за змістовим модулем 3	66	12	20	4	30	50
Змістовий модуль 4. Управління закладом освіти						
Тема 15. Поняття менеджменту освітнього процесу та управління закладом загальної середньої освіти. Поняття «менеджмент», «керівництво» і «управління». Наукові основи управління закладами загальної середньої освіти. Принципи, методи та функції управління. Структура органів управління закладами загальної середньої освіти. Внутрішкільне керівництво і контроль.	6	2	2		2	ДС, ТЗ / 5б

Планування роботи закладу загальної середньої освіти, види планів роботи школи. Шкільне діловодство як засіб раціонального управління. Поняття НОПП. Принципи НОПП.						
Тема 16. Методична робота в закладах загальної середньої освіти. Основні форми методичної роботи. Інноваційні форми методичної роботи. Методичні об'єднання та творчі групи учителів. Індивідуальна траєкторія розвитку педагога. Атестація педагогічних працівників.	8	2	2		4	ПР, ТЗ / 56
Тема 17. Інноваційний педагогічний досвід. Поняття про інноваційний досвід. Вивчення, узагальнення і поширення інноваційного педагогічного досвіду	8	2	2		2	РМГ / 56
Разом за змістовим модулем 4	24	6	6		12	15
	90	18	26	4	42	65
Види підсумкових робіт у 4 семестрі						Бал
Поточний контроль						65
Модульна контрольна робота №1						Т / 16
Модульна контрольна робота №2						РП / 14
ІНДЗ 2						56
Всього годин / Балів	180	40	46	10	84	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ІР – індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, ТЗ – творче завдання, ПР – практична робота, РП – робота над проектом.

Індивідуально-дослідне завдання (ІНДЗ 1)- 17 балів оцінюється під час захисту проєкту)

Здобувачам освіти пропонується робота над проєктом в парах або групах на тему:

Педагогічні тренди в професії вчителя інформатики

Критерії оцінювання виконання і захисту здобувачами освіти індивідуально-дослідного завдання

К-ть балів	Критерії оцінювання роботи
14 балів	Якість, чіткість, обґрунтованість добору дидактичного матеріалу. Вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематиці обраної теми.
2 бали	Творчий підхід до виконання ІНДЗ
1 бал	Якість оформлення роботи. Відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.
17 балів	Разом

**Індивідуально-дослідне завдання (ІНДЗ 2) 5 балів
(оцінюється під час захисту проєкту виховної справи)**

Критерії оцінювання виконання і захисту здобувачами освіти індивідуально-дослідного завдання

К-ть балів	Критерії оцінювання роботи
3 бали	Якість, чіткість, обґрунтованість добору дидактичного матеріалу. Вміння

	студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематиці обраної теми.
1 бал	Творчий підхід до виконання ІНДЗ
1 бал	Якість оформлення роботи. Відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.
5 балів	Разом

Самостійна робота

Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових занять, без участі викладача.

Самостійна робота включає в себе:

- опрацювання лекційного матеріалу (перевірка здійснюється під час практичних занять та оцінюється при виставленні оцінки за змістовий модуль);
- підготовка до практичних занять, виконання домашніх завдань (перевірка здійснюється під час практичних занять);
- систематизація вивченого матеріалу перед контрольними роботами (перевірка здійснюється під час контрольних заходів і оцінюється відповідною кількістю балів);
- самостійне опрацювання окремих тем або питань, що попередньо не обговорювались і не розглядались на заняттях (перевірка здійснюється під час практичних занять та контрольних заходів, оцінюється відповідною кількістю балів).

Здобувачам також рекомендується для самостійного опрацювання відповідна наукова література та ресурси Інтернету.

№ з/п теми	Завдання на самостійну роботу	Кількість годин
Змістовий модуль № 1. Загальні основи педагогіки		
1.	Предмет і завдання педагогіки як науки. Опрацювання конспекту лекції	4
2	Сучасні педагогічні технології в освітньому процесі закладів загальної середньої, спеціалізованої та професійної освіти. Опрацювання підручників, навчальних посібників	2
3	Розвиток, виховання і формування особистості. Самостійна робота в дистанційному режимі	4
Всього самостійна робота за змістовий модуль 1		10
Змістовий модуль № 2. Проєктування процесу вивчення інформатики в закладах загальної середньої освіти		
4	Предмет і завдання дидактики. Технологія проєктування процесу навчання Опрацювання конспекту лекції	4
5	Поняття про закономірності та принципи процесу навчання Опрацювання підручників, навчальних посібників	6
6	Зміст освіти і навчання. Технологія відбору та структурування змісту освіти Підготовка до практичних занять	6
7	Тема 7. Методи навчання, їх використання на уроках інформатики	4

	Самостійна робота в дистанційному режимі	
8	Сучасні форми організації навчального процесу в закладі освіти. Підготовка до практичних занять	2
9	Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів загальної середньої, спеціалізованої та професійно-технічної освіти Підготовка до практичних занять	2
Всього самостійна робота за змістовий модуль 2		24
Змістовий модуль № 3. Теоретико-методичні основи методики виховної роботи в закладах загальної середньої, спеціалізованої та професійно-технічної освіти		
10	Сутність процесу виховання, виховної роботи та методики виховної роботи. Опрацювання конспекту лекції	6
11	Технології виховного процесу в сучасному закладі освіти Опрацювання підручників, навчальних посібників	6
12	Методика реалізації методів виховання в сучасній школі Підготовка до практичних занять	8
13	Методика проведення сучасних форм виховної роботи Самостійна робота в дистанційному режимі	8
14	Особистість і колектив. Система роботи класного керівника з колективом	6
Всього самостійна робота за змістовий модуль 3		34
Змістовий модуль № 4. Менеджмент освітнього процесу		
15	Поняття менеджменту освітнього процесу. Наукова організація праці педагога. Опрацювання конспекту лекції	2
16	Методична робота в школі. Опрацювання підручників, навчальних посібників	8
17	Інноваційний педагогічний досвід Підготовка до практичних занять	12
Всього самостійна робота за змістовий модуль 4		14
Всього самостійна робота з дисципліни		84

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Питання до заліку

1. Предмет педагогіки.
2. Методологічні основи педагогіки.
3. Основні етапи розвитку педагогіки як науки.
4. Основні етапи розвитку педагогіки.
5. Основні категорії педагогіки.
6. Галузі педагогіки. Зв’язок педагогіки з іншими науками.
7. Методи науково-педагогічних досліджень, їх характеристика.
8. Поняття педагогічних технологій, їх види

9. Загальна характеристика сучасних педагогічних технологій.
10. Поняття про розвиток і формування особистості.
11. Основні фактори та рушійні сили процесу розвитку й формування особистості.
12. Взаємозв'язок розвитку, виховання та навчання.
13. Роль діяльності, спілкування, власної активності у розвитку та вихованні особистості
14. Врахування закономірностей вікового та індивідуального розвитку дітей, підлітків, юнаків.
15. Методика виховної роботи, її сутність.
16. Дидактика як галузь педагогічних знань
17. Сутність процесу навчання, його методологічні основи та рушійні сили
18. Функції процесу навчання, взаємозв'язок між ними.
19. Технологія проєктування процесу навчання. Структурні компоненти процесу навчання.
20. Специфіка організації процесу навчання в умовах інклюзії.
21. Технології особистісно-орієнтованого навчання
22. Процес засвоєння знань
23. Різні підходи до процесу навчання в сучасній школі
24. Технологія відбору та структурування змісту освіти.
25. Шляхи оновлення змісту освіти в сучасних умовах розбудови національної школи
26. Документи, що визначають зміст освіти (Державний стандарт загальної середньої освіти для базової школи, Типові освітні програми загальної середньої освіти для базової школи, Типові освітні програми спеціальних закладів загальної середньої освіти, навчальні програми, модельні навчальні програми, підручники, посібники, інтернет-платформи).
27. Поняття про методи навчання
28. Основні підходи до класифікації методів навчання
29. Загальна характеристика методів за джерелом інформації
30. Загальна характеристика методів за рівнем пізнавальної діяльності (активності) школярів.
31. Характеристика методів контролю та самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний контроль, самоконтроль, метод машинного контролю.
32. Інтерактивні технології навчання. Методи та прийоми інтерактивних технологій навчання.
33. Технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань.
34. Технологія вибору методів навчання.
35. Критерії відбору методів навчання
36. Сутність поняття форма організації навчання
37. Урок – основна форма організації навчання
38. Форми організації навчання класно-урочної системи (семінар, практикуми, екскурсії, диспути, факультативи, консультації)
39. Домашня робота учнів. Види домашніх завдань, вимоги до них.
40. Класифікації уроків (за основним способом проведення, за основними етапами, за основною дидактичною метою).
41. Квест, гра, конференція, семінар, майстер-клас, тренінг як сучасні форми навчання.
42. Технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання.
43. Навчальні гуртки та проблемні творчі об'єднання школярів.
44. Педагогічна технологія на основі системи ефективних уроків.
45. Підготовка вчителя до уроку. Вимоги до сучасного уроку.
46. Технологія тестового та формувального оцінювання.
47. Технологія «Портфоліо»; безоцінкове навчання.
48. Рейтингові технології оцінювання навчальних досягнень учнів.

Питання до екзамену

1. Предмет педагогіки
2. Методологічні основи педагогіки
3. Основні етапи розвитку педагогіки
4. Основні категорії педагогіки
5. Галузі педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
6. Методи науково-педагогічних досліджень, їх характеристика.
7. Поняття педагогічних технологій, їх види
8. Загальна характеристика сучасних педагогічних технологій.
9. Поняття про розвиток і формування особистості. Технологія критичного розвитку.
10. Основні фактори та рушійні сили процесу розвитку й формування особистості.
11. Взаємозв'язок розвитку, виховання та навчання.
12. Роль діяльності, спілкування, власної активності у розвитку та вихованні особистості
13. Врахування закономірностей вікового та індивідуального розвитку дітей, підлітків, юнаків.
14. Методика виховної роботи, її сутність.
15. Дидактика як галузь педагогічних знань
16. Сутність процесу навчання, його методологічні основи та рушійні сили
17. Функції процесу навчання, взаємозв'язок між ними.
18. Технологія проєктування процесу навчання. Структурні компоненти процесу навчання. Специфіка організації процесу навчання в умовах інклюзії.
19. Технології особистісно-орієнтованого навчання
20. Процес засвоєння знань
21. Різні підходи до процесу навчання в сучасній школі
22. Технологія відбору та структурування змісту освіти.
23. Технологія укрупнення дидактичних одиниць.
24. Технологія інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріал.
25. Технологія проблемного та програмованого навчання.
26. Шляхи оновлення змісту освіти в сучасних умовах розбудови національної школи
27. Документи, що визначають зміст освіти (Державний стандарт загальної середньої освіти для базової школи, Типові освітні програми загальної середньої освіти для базової школи, Типові освітні програми спеціальних закладів загальної середньої освіти, навчальні програми, модельні навчальні програми, підручники, посібники, інтернет-платформи).
28. Поняття про методи навчання
29. Основні підходи до класифікації методів навчання
30. Загальна характеристика методів за джерелом інформації
31. Загальна характеристика методів за рівнем пізнавальної діяльності (активності) школярів.
32. Характеристика методів контролю та самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний контроль, самоконтроль, метод машинного контролю.
33. Інтерактивні технології навчання. Методи та прийоми інтерактивних технологій навчання.
34. Технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань.
35. Технологія вибору методів навчання.
36. Критерії відбору методів навчання
37. Сутність поняття форма організації навчання
38. Урок – основна форма організації навчання
39. Форми організації навчання класно-урочної системи (семінар, практикуми, екскурсії, диспути, факультативи, консультації)
40. Домашня робота учнів. Види домашніх завдань, вимоги до них.
41. Класифікації уроків (за основним способом проведення, за основними етапами, за основною дидактичною метою).
42. Квест, гра, конференція, семінар, майстер-клас, тренінг як сучасні форми навчання.

43. Навчальні гуртки та проблемні творчі об'єднання школярів.
44. Педагогічна технологія на основі системи ефективних уроків.
45. Підготовка вчителя до уроку. Вимоги до сучасного уроку.
46. Технологія тестового та формувального оцінювання.
47. Технологія «Портфоліо»; безоцінкове навчання.
48. Рейтингові технології.
49. Виховання як спеціально організований і свідомо здійснюваний процес. Виховна робота. Методика організації виховної роботи в сучасній школі.
50. Закономірності процесу виховання.
51. Принципи виховання їх характеристика
52. Ідеал та мета виховання на різних етапах розвитку суспільства. Діагностичність мети виховання. Сучасний випускник та сучасний вчитель: основні ролі та компетентності.
53. Структура процесу виховання, її характеристика.
54. Поняття про методи та засоби виховання.
55. Методи формування свідомості особистості.
56. Методи організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки.
57. Методи стимулювання поведінки та діяльності
58. Методи контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні.
59. Планування роботи класного керівника. Види, структура планів.
60. Напрями національного виховання. Методика естетичного та етичного виховання, їх завдання, шляхи реалізації.
61. Методика морального виховання школярів. Зміст, методи та шляхи реалізації морального виховання. Профілактики булінгу серед школярів.
62. Методика розумового виховання школярів. Формування основ наукового світогляду школярів.
63. Мета, завдання та зміст трудового виховання школярів. Методика реалізації трудового виховання.
64. Мета, завдання та зміст та методика економічного виховання школярів.
65. Мета, завдання, зміст та методика статевого виховання школярів.
66. Професійна орієнтація учнів в системі роботи класного керівника, її форми та методи.
67. Мета, завдання, зміст фізичного виховання школярів. Методика формування здоров'язберезувальної поведінки учнів.
68. Форми та засоби фізичного виховання. Основи здорового способу життя.
69. Завдання, основні принципи та зміст сімейного виховання.
70. Умови ефективності сімейного виховання.
71. Класний керівник. Плани виховної роботи класного керівника. Інноваційні форми виховної роботи класного керівника зі школярами та родинами школярів на засадах педагогіки партнерства.
72. Умови ефективності взаємодії класного керівника та батьків. Командна робота класного керівника з іншими фахівцями у вихованні дитини з особливими освітніми потребами.
73. Сутність, ознаки та функції колективу.
74. Вплив дитячого колективу на особистість дитини. Структура дитячого колективу.
75. Процес розвитку колективу. Профілактика класним керівником негативний явищ в учнівському колективі.
76. Поняття школознавства.
77. Внутрішкільне управління, його принципи.
78. Наукова організація праці вчителя. Індивідуальна траєкторія розвитку педагога.
79. Методична робота в школі. Форми методичної роботи.
80. Упровадження в практику роботи школи інноваційного педагогічного досвіду.

Політика щодо оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

Освітня компонента складається з чотирьох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання практичних робіт.

У 3 семестрі залік здобувач освіти отримує за результатами поточної роботи за умови, що він виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК і набрав мінімум 60 балів. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

До заліку не допускається здобувач вищої освіти, який набрав менше ніж 20 балів за навчальну роботу впродовж семестру, не виконав і не здав усі практичні завдання, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

Шкала оцінювання (залік)

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	Зараховано
82–89	Дуже добре	B	
75–81	Добре	C	
67–74	Задовільно	D	
60–66	Достатньо	E	
1–59	Незадовільно	Fx	Незараховано

Протягом поточної роботи здобувач освіти має набрати 70 балів. У випадку, якщо здобувач освіти отримав менше, ніж 35 балів, він не може бути допущеним до екзамену і повинен бути відрахований за академічну неуспішність.

Під час складання екзамену здобувач може отримати від 0 до 30 балів

Поточний контроль (70 балів)					Модульний контроль (30 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1					Модуль 2 (4 семестр)		
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	ІНДЗ 1,2	МКР 1	МКР 2	
Т 1-3	Т 4-9	Т 10-14	Т 15-17	Т 1-17	Т 10-14	Т 15-17	
5	506	5	6	17	16	14	100
15	35	50	15	5			

Поєднання навчання та досліджень. Здобувачі вищої освіти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, зокрема, написання та опублікування наукових тез та статей з тематики дисципліни. За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт за тематикою ОК й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету інформаційних технологій і математики.

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

5 балів – здобувач освіти має системні, глибокі знання з теми, оперує ними під час опитування, дискусії та належно (без помилок) застосовує їх у виконанні конкретних завдань, зокрема і з самостійної роботи; ґрунтовно й повно, послідовно і правильно викладає опрацьований матеріал, виявляє повне його розуміння, обґрунтовує свої думки, наводить самостійно дібрані приклади; дотримується норм літературної мови, правил академічної доброчесності;

4 бали – здобувач освіти має добрі знання з теми, оперує ними під час опитування, дискусії, допускаючи поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу, правильно наводить приклади з підручників; виконує конкретні завдання, зокрема і з самостійної роботи, з незначними помилками, які сам виправляє після зауваження викладача, дотримується правил академічної доброчесності;

3 бали – здобувач освіти, виявляючи розуміння основних положень теми, має знання, які частково використовує під час опитування, дискусії; викладає матеріал не досить повно й непослідовно, допускає неточності у формулюваннях і висловлюваннях; не достатньо глибоко й переконливо обґрунтовує свої думки, відчуває певні труднощі в наведенні прикладів, обґрунтуванні, формулюванні висновків; не в повному обсязі виконує практичні завдання, зокрема і з самостійної роботи; дотримується правил академічної доброчесності;

2 бали – здобувач освіти, виявляє неповне розуміння основних положень теми, має досить обмежені знання; викладає матеріал не повно й непослідовно, допускає помилки у формулюваннях і висловлюваннях; не вміє глибоко й переконливо обґрунтувати свої думки, наводить поодинокі приклади; не в повному обсязі виконує практичні завдання, зокрема і з самостійної роботи; дотримується правил академічної доброчесності;

1 бал – здобувач освіти виявляє незнання більшої частини матеріалу з теми; неточно, неповно, непослідовно й невпевнено відповідає на запитання викладача; допускає помилки; виконує менше ніж третину завдань, зокрема і з самостійної роботи; частково дотримується правил академічної доброчесності.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з формою контролю – екзамен

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Вирішення конфліктних ситуацій

Будь-яка конфліктна ситуація, яка виникає в учасників освітнього процесу вирішується згідно Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки

Політика викладача щодо здобувача освіти

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики.

Недопустимі запізнення на заняття та списування. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають усі лекції і практичні заняття освітнього компоненту.

Політика щодо академічної доброчесності

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення в «Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки». Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Під час оцінювання результатів навчання студенти не користуються забороненими засобами (мобільний телефон, планшет, конспект, навчальна література, інші джерела інформації, в тому числі Інтернет-ресурси), самостійно виконують запропоновані завдання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона вивчають теоретичний матеріал самостійно використовуючи навчальні посібники, конспекти лекцій, виконують всі завдання для аудиторних занять, всі домашні завдання. Прозвітуватися про виконання завдань можна під час консультацій, одночасно при цьому з'ясувати незрозумілі моменти, задати запитання викладачу.

Перескладання модульних контрольних робіт заборонено. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Методичне забезпечення

1. Бартків О.С. Дистанційний курс Moodle: Педагогіка. Режим доступу: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1530>
2. Бартків О.С. Дистанційний курс Moodle: Педагогіка (Методика виховної роботи), 2025. доступу: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1204>
3. Бартків О.С. Педагогіка (Методика виховної роботи) : навч.-метод. рекомен. (для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Математика, біологія, природознавство і здоров'я людини, інформатика, фізика, географія, фізична культура, хімія). Луцьк, 2024. 88 с.
4. Бартків О.С. Професійна підготовка майбутніх учителів до організації виховної роботи: сутність та структура. *Науковий журнал «Acta Paedagogica Volynienses»*. 2021, №.2, 90с. С. 10-15.
5. Бартків О.С. Інформальна освіта у процесі професійної підготовки майбутніх педагогів. *Інноваційна педагогіка*, № 55, том 1, 2023. С. 100-104.
6. Формування у майбутніх учителів компетентності педагогічного партнерства. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2022, 4, 22–27.
7. Формування прогностичної компетентності майбутніх педагогів: *Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського*, 2022, № 2.С.124-131.
8. Бартків О.С., Антонюк В.З Формування в майбутніх педагогів предметно-

методичної компетентності. *Вісник Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені Академіка Степана Дем'янчука. Серія: Педагогіка та психологія.* № 2, 2025 р. С. 7-14. <https://journals.megu.rovno.ua/index.php/ped-psyh/article/view/48>

9. Бартків О. С., Семенов О. Підготовка майбутніх педагогів до фандрайзингової діяльності : навч.-метод. посіб. Луцьк, 2025. 81 с. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/27680>

10. Бартків О.С., Мельник І.М. Педагогічна майстерність: навч.метод.посіб. , лкцьк, 2025, 353с. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/28508>

Рекомендована література

1. Державний стандарт базової загальної середньої освіти. [Електронний ресурс]. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>

2. Задорожна-Княгницька Л. В. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». 2022. 145с.

3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text>.

4. Закон України «Про освіту». Освіта України : нормативно-правові документи : зб. нормат. док. К. : Міленіум, 2017.

5. Закон України Основи законодавства України про охорону здоров'я: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

6. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді: Режим доступу : <https://nus.org.ua/news/mon-zatverdilo-novu-kontseptsiyu-patriotychnogo-vyhovannya/>

7. Концепція Нової української школи . Управління школою. 2017. № 34-36. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

8. Концепція розвитку освіти України на період 2015 - 2025 років [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://ips.ligazakon.net/document/NT1078>

9. Положення про комітет з етики наукових досліджень Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2024. URL: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Komitet-z-etyky-naukovyh-doslidzhen-.pdf>

10. Положення про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. 2024. URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024-olozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

11. Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2024. URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B2%D0%BB_%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B2%D0%B8%D0%B1%D1%80_-1.pdf

12. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», 2024. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>